

Forfatter: Christian Knud Frederik Molbech, 1821-1888 Ludvig Schrøder, 1836-1908

Titel: Udrag fra Christian Molbech og Nikolai Frederik Severin Grundtvig - En Brevveksling

Citation: Christian Knud Frederik Molbech, 1821-1888 Ludvig Schrøder, 1836-1908: "Christian Molbech og Nikolai Frederik Severin Grundtvig - En Brevveksling", i *Christian Molbech og Nikolai Frederik Severin Grundtvig - En Brevveksling*, Gyldendalske Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn), s. VIII. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991704-000-shoot-idm140619169053648.pdf> (tilgået 31. juli 2024)

Anvendt udgave: Christian Molbech og Nikolai Frederik Severin Grundtvig - En Brevveksling

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Ligheden mellem Molbechs og Grundtvigs Forhold til Rask er det værd at lægge nøje Mærke til, fordi den staar i Sammenhæng med et Fællesskab imellem dem i Forholdet til, hvad Molbech kaldte „vort nyere Tungemaal“, og hvad Grundtvig kaldte det levende Modersmaal eller „Tungemaal i Livets Land“. Det vil maaske undre nogen, at Molbech og Grundtvig har staaet hinanden nær i Burderingens. Ixaf det Maal, som levede paa det virkelige Folks Tunge. Men det er en Kjendsgjerning, at Grundtvig, som i „Nyaarsmorgen“ kaldte en Kvinde af Almuen, den gamle Barnepige i Udby Præstegaard, Magdalene, sin „Sprogmasterinde“, fordi hun havde faamange fyndige folkelige Ord og Vendinger til Raadighed, naar hun lod Munden løbe, ret godt kunde enes med Molbech, som 1826 skrev til ham: „Hvorledes skulle vi vel overhovedet nogensinde faae en fuldstændig og kritisk dansk Grammatik, uden et udtømmende Studium af Almuesproget i alle Provindsers Dialecter?“ — og som 1833—1841 udgav et Hjælpemiddel til dette Studium i sin „Dansk Dialect-Lexicon“. Selv da Bruddet var indtraadt imellem Molbech og Grundtvig, kunde hin i sit Brev til Fru Rahbek af 9de Jan. 1816 forsikre, at Grundtvigs, af andre saa strængt bedømte, Prøver af Saxo og Snorre „høiligen“ havde „fornøiet“ ham. Det passer godt hertil, at Molbech 1833 ingenlunde kunde eller vilde bølge for Grundtvig, at hans store Mythologi „hyppigen morede ham meget at læse — og dette ved den Vittighed og Egenhed“, som han fandt i den. Han kunde da ogsaa 1826 i fuld Oprigtighed skrive til Grundtvig: „Jeg tillader mig at tvivle om, at Mange, hvis Stemme kan høres, med mere Upartiskhed end jeg, ville lade Deres Værd som dansk Forfatter vederfares sin fulde Ret“, — og at han „høiligen“ glædede sig over Grundtvigs „vedvarende levende Deeltagelse for vort nationale Palladium, Modersmaalet“. Det 1840 af Molbech udgivne 4de Bind af „Dansk poetisk Anthologie“ indeholder ikke blot et godt Udvalg af lyriske Digte af Grundtvig, men ogsaa en Skildring af dennes Levnet og Forfattervirksomhed, der stemmer med, hvad han 14 Aar iforvejen havde skrevet til ham. „Originalitet“, skriver Molbech om Grundtvig, „har aldrig forladt ham i noget Aandsværk“, og der er en „særegendansk Sprogkraft, hvorved hans Stil er udmærket“. Med Yttringer som disse af Molbech kan man saa stille det Brev sammen, hvori Grundtvig 1833 bragte sin Vens. x., Tusind Tak baade paa Danmarks og egne Vegne for „Den danske Ordbog“, som vil være til „drabelig Gavn“. Man tør vel efter alt dette fastholde, at en Sans for det virkelige Modersmaal, der var ikke lidet sorskjellig fra den, der bragte Rask til at omforme dets Retskrivning, har været et af de stærke Baand, der fra først af knyttede Molbech og Grundtvig sammen, og som gjorde det muligt, at de efter 12 Aars Skilsmisse paany kunde komme i et venskabeligt Forhold til hinanden. Men kan det kjendes paa deres første Breve, at de i det hele var meget forskjellige, og at Molbech ingenlunde var til Sinds at opgive sin personlige Ejendommelighed under Tilslutningen til den aandeligt overlegne Grundtvig, saa vender det samme tilbage i deres Forhold til Modersmaalet og til dets Retskrivning. Man vil ved at gennemgaa deres Brevveksling have rig Lejlighed til at lægge Mærke til Forskjellen saavel i Sprogtonen som i Retskrivningen ¹⁾; hvad den sidste angaar, da skiller Grundtvig sig fra først af stærkere fra Molbech, end ved den Tid, da Bruddet imellem dem kom; men i det hele gjælder det vel, at hvor meget de end begge holdt paa det Nutids-Dansk, der „lever i Folkemunde“, saa var Grundtvig mere tilbøjelig end Molbech til at læmpe sin Skrivemaade derefter.